

Likt och olik i Europa

Det har varit EU-val i år och mycket har kretsats kring vad Europa är i dag och bör bli i framtiden. Det blev tydligt att det i EU finns en mångfald av nationaliteter, kulturer, språk och åsikter. Frågan är om det mitt i allt detta även finns något som kan kallas en gemensam europeisk identitet? Finns det något som förenar oss bortom de politiska institutionerna och den inre marknaden?

Detta är egentligen ingen ny fråga - den har stötts och blöts åtminstone sedan medeltiden, då kyrkan var den stora sammanhållande faktorn. Under upplysningstiden och artonhundratalets industriella revolution sågs Europa som symbolen för det moderna samhället och en ny tid, medan efterkrigstidens delade Europa dominerades av erfarenheterna från de två världskrigen och önskan att bygga upp en demokratisk framtid.

Men vad tycker folk i dag? Betyder det något särskilt att vara europé i en allt mer globaliserad värld? Eller betyder det olika saker beroende på var man bor, hur gammal man är eller vilket yrke man har?

– Europa? Det är bara en världsdel för mig, säger Anna från Nederländerna. Jag känner mig inte mer som europé än som något annat. Jag har läst spanska och skulle lika gärna kunna studera i Sydamerika som i Spanien, och med Skype och Facebook håller man enkelt kontakten med familj och vänner. Sydney känns inte längre bort än Paris.

– Jag är uppvuxen i Sverige, men mina föräldrar kommer från Polen, så det här med nationalitet är inte så viktigt för mig. Jag känner mig egentligen mer som europé, säger Marek, 47 år gammal. När jag var barn var dagens öppna gränser en otänkbarhet. Man behövde ha pass för att resa i Västeuropa och det var nästan omöjligt för släktingar från Polen att komma hit till oss. Jag har flyttat runt en del och tycker nog att jag kunnat finna mig till rätta lite varstans i Europa, så visst finns det något som förenar oss, även om det är svårt att sätta fingret på vad det är.

– Européerna själva verkar inte tro att de har någon gemensam identitet, säger Karen från USA som bor i Europa sedan några år. De verkar ofta ta fasta på skillnaderna snarare än likheterna. När man ser det hela lite utifrån, som jag, lägger man ändå märke till hur mycket det är som skapar samhörighet, som den gemensamma historien och hela kulturarvet med allt vad det innebär av litteratur, musik, teater, film och filosofi. Men det är naturligtvis lätt att bli hemmablind, och identitet är kanske något som man tar för givet och därför inte ser.